

26 juni 2023

Klimatverkstad presenterar här de viktigaste behoven för skärpning av klimatkontraktet

Dessa saker anser vi behövs lyftas på nästa samrådsmöte för att i god tid ge kommunen möjlighet att arbeta fram nästa klimatkontrakt i slutet på 2023:

Vi ber er först läsa dessa meningar från kapitel 3 i gällande klimatkontrakt inför samtalen:

“Kristianstads kommuns arbete med miljö, klimat och energi ska bidra till internationella, nationella och regionala åtaganden och kommunen ska fortsatt vara i framkant inom arbetet med ekologisk hållbarhet. Kristianstads kommun ska föregå med gott exempel och styra utvecklingen mot ett klimatsmart samhälle med en rik, välmående natur.”

i klimatkontraktet hänvisas också till Strategisk färdplan 2021-2024:

”Kristianstad ska vara en ekologiskt, ekonomisk och socialt hållbar kommun, med rik, välmående natur och klimatsmarta samhällen präglade av minskad segregation och hög medborgerlig delaktighet.

“Ambition är att tillsammans – kommun, livsmedelsproducenter, konsumenter, lantbrukare och samarbetspartners - skifta till en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar livsmedelskedja med minimal klimatpåverkan.”

“År 2030 ska hälften av alla resor i kommunen företas med gång, cykel eller kollektivtrafik”

“Kristianstads kommuns trafikplan fokuserar på och prioriterar åtgärder som syftar till att ställa om från bilresor till mer hållbara färd sätt så som gång, cykel och kollektivtrafik”

Viktigaste punkter:

1. Genomförandegaranti (i anslutning till 3.10)

Det finns tydlig dissonans mellan utförande och målsättning av klimatkontrakt. Kommunen motarbetar särskilt målen om minskad biltrafik och utförande av trafikplanen genom otillräcklig budgetering och utvidgningar av befintliga vägar centralt i Kristianstad.

Hur ska vi säkra att målen faktiskt följs och inte motarbetas?

Demokratin är hotad när antagna mål och planer motarbetas.

Vem bedömer kommunens agerande?

Ytterligare är ansvaret för utförande av klimatkontraktets mål placerat på nämnder och förvaltningar. Det behövs en garanti för genomförande såsom Stockholms kommun har. Löpande intern avstämning mellan ansvariga och utförare måste till. Vid behov av stöd måste ansvariga hjälpa förvaltningar och nämnder att lyckas med målsättningarna.

En åtgärd som att införa medborgarråd kan vara en väg till god förankring hos medborgarna och säkra att utförandet blir som folket önskar. Medborgarråd måste samordnas med goda faktaunderlag och kunskapshöjande åtgärder för deltagarna samt löpande redovisande uppföljning.

2. Klimatbudget med konkret handlingsplan måste fastställas och genomförandet måste ske snarast möjligt.

Kommunens klimatbudget är i dag enbart redovisande och inte styrande. Detta är otillräckligt och måste ingå i nästa klimatkontrakt. Klimatbudget måste innehålla en konkret handlingsplan för den resterande mängd koldioxid, metan och lustgas vi som geografiskt område kan tillåta oss att släppa ut. Varje undersektor samt viktiga utsläppskällor och kolsänkor måste ha mål beskrivit i siffror och konkreta åtgärder för att uppnå dessa mål måste beskrivas och utföras snarast möjligt.

(Exempel: utsläpp från undersektorn "tung lastbilar" måste minska X mycket varje år fram till 2030 – vi ska uppnå detta genom att elektrifiera viktiga sträckor enligt plan X innan år X, Tillåta endast batteridrivna lastbilar i tätort från år X, etc etc etc)

Tyvärr har viktig tid gått förlorad och det är inte längre möjligt med en mjuk omställning.

3. Jordbruk – tidsatta och omfångsmässiga mål i viktiga undersektorer

Det är otillräckligt med målsättningar angående jordbruksektorn, vilket är beklagligt då hela Kristianstads ansökan om att delta i Viable Cities bygger på att kunna bidra med kunskap om två stora områden: trafik och jordbruk. Det är bra att kartlägga möjligheterna för återvätning och kolinlagring – men kommunens MÅSTE sätta upp fler mål och även utföra handlingar enligt en tidsatt handlingsplan.

I enlighet med ovanstående punkt om klimatbudget krävs det specifik handlingsplan och särskilt på följande områden:

Territoriella utsläpp:

1. Mineralgödsel / Biogödsel (Stort potential att minska mineralgödsel med ökad biogasproduktion som ger rötslam att gödsla med. OBS att använda hållbara restprodukter för produktionen) (obs att stort utsläpp sker utomlands vid produktion av mineralgödsel - 1,2% av all världens växthusgasutsläpp)

2. Djurhållning (vilket antal djurenheter av varje sort är en hållbar nivå? Kan kommunen alls tillstyrka utvidgningar av storskaliga djurindustrier i nuläget? Hur mycket kan tekniska lösningar såsom alger i fodret hjälpa? Hur kan kommunen visa vägen genom t ex lokal odlade baljväxter och kampanja för attitydförändringar?)
3. Ekologiskt (Ett färdigt klimatpaket som är etablerat på marknaden med EU-mål 25% 2030 och nationella mål 30% 2030 vi ligger långt ifrån med 8%)
4. Egna ytor (viktigt att visa på kolinlagringsmetoder som syns i landskapet)

Markanvändningsektorn

5. Kolinlagring (hur ska kommunen främja kolinlagring?) tid och mängd.
6. Återvätning - tidsatta mål och mängd minskad utsläpp.

I övrigt finns mera att fundera på i mån av tid:

4. Low hanging fruit: utöka antalet mål för mobilitet och specificera dessa.

Det finns gott om möjligheter att sätta betydelsefulla delmål kring mobilitet. Se förslag i remiss till klimat och miljöplan.

5. Lös fråga - hur hantera biogena utsläpp? se remissvar i klimat- och miljöplanen

Klimatverkstad är en studiecirkel som drivs av Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla, FN-föreningen och Fridays For Future. Flera av samrådsgruppens anslutna organisationer deltar. Även privatpersoner kan delta. Vi har under de senaste två åren samlat på oss mycket kunskap om vad som kan göras lokalt. Detta har vi sammanställt i levande dokument som är tillgängliga på Naturskyddsföreningens hemsida:

<https://kristianstad.naturskyddsforeningen.se/arbetsgrupper/klimatverkstad/>